Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (десети състав)

15 май 2025 година*

„Преюдициално запитване — Социална политика — Директива 79/7/ЕИО — Равно третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване — Член 4, параграфи 1 и 2 — Член 7, параграф 1 — Национално законодателство, предвиждащо пенсионна добавка за жени, които получават зависеща от вноски пенсия и са имали едно или повече рождени или осиновени деца — Възможност тази добавка да се отпуска на мъже при допълнителни условия — Пряка дискриминация, основана на пола — Член 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз — Позитивни мерки“

По съединени дела C-623/23 [Melbán][i] и C-626/23 [Sergamo] [i]

с предмет две преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС, първото — от Juzgado de lo Social № 3 de Pamplona (Социален съд № 3 Памплона, Испания), а второто — от Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Висш съд Мадрид, Испания), с актове от 21 септември 2023 г. и от 13 септември 2023 г., постъпили в Съда съответно на 6 октомври 2023 г. и на 12 октомври 2023 г., в рамките на производства по дела

UV (C-623/23),

XXX (C-626/23)

срещу

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

при участието на:

OP (C-623/23),

Ministerio Fiscal (C-623/23),

СЪДЪТ (десети състав),

състоящ се от: D. Gratsias, председател на състава, E. Regan и B. Smulders (докладчик), съдии,

генерален адвокат: R. Norkus,

секретар: A. Calot Escobar,

* Език на производството: испански.

[i] Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS), от A. Álvarez Moreno и A. R. Trillo García, в качеството на letrados,

– за испанското правителство, от M. Morales Puerta, в качеството на представител,

– за Европейската комисия, от I. Galindo Martín и E. Schmidt, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на Директива 79/7/ЕИО на Съвета от 19 декември 1978 година относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване (ОВ L 6, 1979 г. стр. 24; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 192) и на членове 20, 21, 23 и член 34, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).

2 Запитванията са отправени в рамките на два спора, между, от една страна, UV (C-623/23), баща на две деца, и XXX (C-626/23), баща на три деца, и от друга страна, Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (Национален осигурителен институт, Испания) по повод отказа на последния да им отпусне пенсионната добавка (наричана по-нататък „процесната пенсионна добавка“), която е предвидена в националното право в полза на жените и мъжете, имали едно или повече деца, но се отпуска на мъжете при изпълнението на допълнителни условия.

Правна уредба

Правото на Съюза

3 Член 1 от Директива 79/7 гласи:

„Настоящата директива има за цел постепенното прилагане в сферата на социалното осигуряване и на другите елементи на социалната закрила, предвидени в член 3, на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване, наричан по-долу „принцип на равното третиране“.

4 Член 2 от тази директива предвижда:

„Настоящата директива се прилага по отношение на трудоспособното население, включително на самостоятелно заетите лица, на работниците и на самостоятелно заетите лица, които са прекъснали дейността си поради заболяване, злополука или принудителна безработица[,] и на лицата, търсещи работа, както и по отношение на пенсионираните или инвалидизирани работници и самостоятелно заети лица“.

5 Член 3, параграф 1 от посочената директива гласи:

„Настоящата директива се прилага:

а) [за] законно установените схеми, които осигуряват закрила срещу следните рискове:

– болест,

– инвалидност,

– старост,

– трудови злополуки и професионални болести,

– безработица;

[…]“.

6 Член 4 от същата директива има следния текст:

„1. Принципът на равното третиране означава, че не се допуска каквато и да е дискриминация, основана на пола, пряко или косвено, в частност чрез позоваване на брачното или семейното положение, особено що се отнася до:

– обхвата на схемите и условията за достъп до тях;

– задължението за внасяне на осигурителните вноски и изчисляването на вноските;

– изчисляването на обезщетенията, включително и увеличенията, дължими [н]а съпрузи и на издържани лица[,] и условията, които определят продължителността и запазването на правото на обезщетение.

2. Принципът на равното третиране не накърнява разпоредбите относно закрилата на жените поради майчинство“.

7 Съгласно член 7 от Директива 79/7:

„1. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да изключват от приложното ѝ поле:

[…]

б) привилегиите, свързани с правото на пенсия за старост, предоставяни на лица, които са отгледали деца; придобиването на право на обезщетение след прекъсване на работа поради отглеждането на деца;

[…]

2. Държавите членки периодично правят преглед на изключенията по параграф 1, за да се уверят доколко е оправдано съществуването на тези изключения от гледна точка на социалното развитие в тази област“.

Испанското право

8 Озаглавеният „Добавка за майчинство към зависещите от вноски пенсии от системата за социално осигуряване“ член 60 от Ley General de la Seguridad Social (Общ закон за социалното осигуряване), одобрен с Real Decreto Legislativo 8/2015 (Кралски законодателен декрет 8/2015) от 30 октомври 2015 г. (BOE, бр. 261 от 31 октомври 2015 г., стр. 103291) (наричан по-нататък „старият LGSS“), гласи в параграф 1 следното:

„Пенсионна добавка заради демографския им принос за социалното осигуряване се отпуска на жените, които са имали рождени или осиновени деца и получават зависеща от вноски пенсия за осигурителен стаж и възраст, наследствена пенсия или пенсия за инвалидност по която и да е социалноосигурителна схема.

Тази добавка, която във всяко отношение има правното естество на зависеща от вноски пенсия от държавното обществено осигуряване, представлява сума, получена в резултат от прилагането към основния размер на посочените пенсии на определен процент, който зависи от броя на децата съгласно следната скàла:

a) при две деца: 5 %;

b) при три деца: 10 %;

c) при четири или повече деца: 15 %.

[…]“.

9 С Real Decreto-Ley 3/2021, por el que se adoptan medidas para la reducción de la brecha de género y otras materias en los ámbitos de la Seguridad Social y économico (Кралски декрет-закон 3/2021 за приемането на мерки за намаляване на неравенството между половете и за уреждането на други въпроси от областта на социалната сигурност и икономиката) от 2 февруари 2021 г. (BOE, бр. 29 от 3 февруари 2021 г., стр. 12268) (наричан по-нататък „Кралски декрет-закон 3/2021“) старият LGSS е изменен (наричан по-нататък „измененият LGSS“). Озаглавеният „Добавка към зависещите от вноски пенсии, отпускана с цел намаляване на неравенството между половете“ член 60 от изменения LGSS гласи:

„1. Жените, които са имали едно или повече рождени или осиновени деца и получават зависеща от вноски пенсия за осигурителен стаж и възраст, пенсия за инвалидност или наследствена пенсия, имат право на добавка за всяко дете поради отражението, което

неравенството между половете оказва по принцип върху размера на зависещите от вноски социалноосигурителни пенсии на жените. Добавката за всяко дете се отпуска или продължава да се изплаща на жената, при условие че не е заявена от и отпусната на другия родител, а ако другият родител също е жена, се отпуска на жената, чиято пенсия от държавното обществено осигуряване е по-ниска по размер.

Мъжете имат право на добавката, ако е изпълнено някое от следните изисквания:

a) получават наследствена пенсия при смърт на другия родител на общите деца, при условие че някое от тях има право на наследствена пенсия от починал родител;

b) получават зависеща от вноски пенсия за осигурителен стаж и възраст или за инвалидност и са били прекъснали професионалната си кариера или тя е била засегната поради раждане или осиновяване на дете, при следните условия:
   1. [a] при деца, родени или осиновени до 31 декември 1994 г., не са се осигурявали в продължение на повече от 120 дни в периода, обхващащ деветте месеца преди раждането и трите години след това, или, при осиновяване — в периода, който започва от датата на съдебното решение за допускането му и приключва три години след тази дата, ако сборът от сумите на отпуснатите пенсии не надвишава размера на пенсиите, на които има право жената;
   2. [a] при деца, родени или осиновени след 1 януари 1995 г., сумата на осигурителните основи за 24-те месеца, следващи месеца на раждането или на съдебното решение за осиновяване, е по-ниска с над 15 % от сумата за предходните 24 месеца, ако сборът от сумите на отпуснатите пенсии е по-нисък от размера на пенсиите, на които има право жената.

      […]
   3. [a] Ако и двамата родители са мъже и отговарят на горепосочените условия, добавката се отпуска на този, чиято пенсия от държавното обществено осигуряване е по-ниска по размер.

[…]

2. Когато добавката се отпусне на втория родител, изплащането на добавката, отпусната на първия родител, се прекратява, като това прекратяване поражда имуществени последици от първия ден, следващ месеца на постановяване на съответното разпореждане […].

Преди да се постанови разпореждане, с което добавката се отпуска на втория родител, се изслушва получаващият я до момента родител.

3. Тази добавка има във всяко отношение правното естество на зависеща от вноски пенсия от държавното обществено осигуряване.

Размерът на добавката за всяко дете се определя в съответния Закон за държавния бюджет. Този размер не надвишава четирикратния размер на месечния размер за дете и се увеличава в началото на всяка година със същия процент, който е предвиден за зависещите от вноски пенсии в съответния Закон за държавния бюджет“.

10 Съгласно тридесет и седмата допълнителна разпоредба от изменения LGSS, озаглавена „Времеви обхват на добавката към зависещи от вноски пенсии, отпускана с цел намаляване на неравенството между половете“:

„1. Правото на добавката към зависещи от вноски пенсии, отпускана съгласно член 60 с цел намаляване на неравенството между половете, се запазва, щом неравенството между половете по отношение на пенсиите за осигурителен стаж и възраст, придобити през предходната година, надвишава 5 %.

2. За целите на този закон под „неравенство между половете по отношение на пенсиите за осигурителен стаж и възраст“ се разбира процентът, отразяващ разликата между средния размер на придобитите през годината пенсии за осигурителен стаж и възраст съответно от мъжете и от жените.

3. За да се гарантира целесъобразността на корективната мярка, въведена за намаляване на неравенството между половете по отношение на пенсиите, на всеки пет години испанското правителство извършва в рамките на социалния диалог периодична оценка на въздействието на тази мярка.

4. Когато в продължение на една година неравенството между половете по отношение на пенсиите е под 5 %, след консултация със социалните партньори правителството внася в [Cortes Generales (испанския парламент)] проектозакон за отмяна на член 60“.

11 Тридесет и третата преходна разпоредба от изменения LGSS, озаглавена „Временно запазване на добавката за майчинство в зависещите от вноски пенсии от системата за социално осигуряване“, гласи:

„Лицата, които към датата на влизане в сила на предвиденото в член 60 изменение са получавали добавката за майчинство заради демографски принос, продължават да я получават.

Тази добавка за майчинство е несъвместима с отпусканата с цел намаляване на неравенството между половете по отношение на пенсиите добавка към зависещите от вноски пенсии, евентуално дължима поради отпускането на нова пенсия от държавното обществено осигуряване, като съответните лица могат да избират едната или другата добавка.

Ако другият родител на едно от децата, за което се получава добавката за майчинство заради демографски принос, поиска отпусканата с цел намаляване на неравенството между половете по отношение на пенсиите добавка към зависещата от вноски пенсия и има право да я получава съгласно член 60 от настоящия закон […], отпуснатият му месечен размер се приспада от получаваната добавка за майчинство […]“.

12 Член 3 от Ley Orgánica 3/2007 para la igualdad efectiva de mujeres y hombres (Устройствен закон 3/2007 за действителното равенство между жените и мъжете) от 22 март 2007 г. (BOE, бр. 71 от 23 март 2007 г., стр. 12611) има следния текст:

„Принципът на равно третиране на жените и мъжете предполага липсата на каквато и да е пряка или непряка дискриминация поради пола, и по-специално поради майчинство, изпълнение на семейни задължения или семейно положение“.

13 Член 11, параграф 1 от този закон предвижда:

„За да се гарантира ефективността на конституционното право на равенство, органите на публичната власт приемат конкретни мерки в полза на жените с цел премахване на явното фактическо неравенство с мъжете. Въпросните мерки следва да се прилагат, докато съществува това неравенство, и да са разумни и пропорционални на преследваната в отделния случай цел“.

Споровете в главните производства, преюдициалните въпроси и производството пред Съда

Дело C-623/23

14 UV, баща на две деца, получава от INSS, считано от 1 юли 2021 г., пенсия за осигурителен стаж и възраст в размер на 1 637,08 евро.

15 На 16 юни 2022 г. UV подава до INSS заявление за отпускане, считано от 1 юли 2021 г., на предвидената в член 60 от изменения LGSS пенсионна добавка за намаляване на неравенството между половете.

16 С разпореждане от 14 ноември 2022 г. INSS отхвърля това заявление, преценявайки, че UV не отговаря на предвидените в този член 60 условия.

17 Освен това с разпореждане от 22 декември 2022 г., пораждащо действие от 10 декември 2022 г., INSS отпуска на майката на двете деца пенсия за ранно пенсиониране в брутен месечен размер на 2 790,99 евро, увеличен с процесната пенсионна добавка от 56 евро месечно.

18 UV подава срещу разпореждането от 14 ноември 2022 г. жалба пред Juzgado de lo Social № 3 de Pamplona (Социален съд № 3 Памплона, Испания), запитващата юрисдикция по дело C-623/23, като твърди, че член 60 от изменения LGSS е в противоречие с Директива 79/7, тъй като въвежда основана на пола дискриминация.

19 INSS припомня, че с решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки) (C-450/18, EU:C:2019:1075), Съдът е постановил, че член 60 от стария LGSS е дискриминационен, и счита, че този член 60, който е изменен, за да се вземе предвид посоченото решение, вече е в съответствие с изискванията на Директива 79/7.

20 Запитващата юрисдикция отбелязва най-напред, че процесната пенсионна добавка допълва размера на пенсията за осигурителен стаж и възраст, изчислен въз основа на правените през трудовия живот осигурителни вноски, и попада в приложното поле на Директива 79/7, тъй като е част от законоустановена схема за закрила срещу един от рисковете, изброени в член 3, параграф 1 от тази директива.

21 Освен това тя припомня, че UV действително се е посветил на отглеждането на двете си деца, но че INSS е отхвърлил заявлението за отпускане на процесната пенсионна добавка със съображението, че периодът, в който UV не е правил вноски към системата за социално

осигуряване, не е достигнал минималния период, предвиден за мъжете в член 60 от изменения LGSS, тъй като всъщност UV не е прекъснал осигуряването си за повече от 120 дни в периода, обхващащ деветте месеца преди раждането и трите години след това.

22 Преценявайки съответно, че е длъжна да се произнесе по въпроса дали този член 60 въвежда основана на пола дискриминация, която е в противоречие с Директива 79/7, запитващата юрисдикция посочва, че няма никакво съмнение, че от гледна точка на член 4, параграф 1 от тази директива въпросният член 60 третира мъжете по-неблагоприятно от жените, доколкото на жените, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст и са имали едно или повече деца, автоматично се признава правото на процесната пенсионна добавка, докато мъжете, които се намират в сходно положение, трябва да отговарят на допълнителни условия, свързани по-специално с това действително да са прекъснали своята кариера и осигуряването си към системата за социално осигуряване.

23 Запитващата юрисдикция обаче си задава въпроса, на първо място, дали такава основана на пола разлика в третирането може да се обоснове с общоизвестния факт, че в Испания отглеждането на децата се поема предимно от жените, което било резултат от историческа и системна дискриминация на жените и вредно за професионалната им кариера и съответно за осигуряването им към системата за социално осигуряване. Видно от мотивите към Кралски декрет-закон 3/2021, целта на процесната пенсионна добавка, предвидена в член 60 от изменения LGSS, съответно била да се поправят вредите, които жените са претърпели по време на кариерата си.

24 Тази добавка обаче се признавала без разлика на всички жени, които са имали деца, независимо от това дали те действително са се занимавали с отглеждането на децата си, и независимо от размера на пенсията им, който можел да бъде по-висок от размера на средната пенсия и дори да съответства на максимално допустимия в Испания размер на пенсиите. Според запитващата юрисдикция следователно тази мярка не се явява действително годна да постигне целта за намаляване на неравенството между половете по отношение на пенсиите за осигурителен стаж и възраст.

25 При това положение тази юрисдикция се пита по-специално дали предвид наличието на такова неравенство отпускането на процесната пенсионна добавка може да се счита за позитивна мярка в полза на жените.

26 В това отношение тя посочва възможността мярката по член 60 от изменения LGSS да е сред допустимите съгласно член 157, параграф 4 ДФЕС, по-специално с оглед на решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки) (C-450/18, EU:C:2019:1075), което, изглежда, я изключва.

27 Същевременно запитващата юрисдикция допуска възможността, с оглед на преследваната с член 60 от изменения LGSS цел, а именно да се компенсират финансовите последици от положението, в което се намират жените на трудовия пазар поради традиционната си водеща роля в отглеждането на децата, да се приеме, че мъжете всъщност не са в същото положение като жените, което изключва съответно наличието на дискриминация.

28 От друга страна, тя счита, че процесната пенсионна добавка по член 60 не е свързана със специфичната закрила на жената поради бременност, раждане или майчинство, така че не изглежда да попада в обхвата на дерогацията, предвидена в член 4, параграф 2 от Директива

79/7. Същото важало и за дерогацията, предвидена в член 7, параграф 1, буква б) от тази директива, доколкото отпускането на въпросната добавка на жените не било обвързано конкретно с отглеждането на деца.

29 На второ място, в случай че член 60 от изменения LGSS не е в съответствие с принципа на равно третиране, запитващата юрисдикция си задава въпроса какви биха били последиците от констатирането на такова несъответствие от гледна точка на този член, който предвижда, че процесната пенсионна добавка се отпуска само на единия родител, а именно на този с по-ниската пенсия за осигурителен стаж и възраст.

30 В случая майката на двете деца вече получавала въпросната добавка. Затова според INSS, ако в приложение на Директива 79/7 бъде констатирана основана на пола дискриминация, отпускането на процесната пенсионна добавка в полза на бащата би трябвало да доведе до прекратяване на изплащаната дотогава на майката добавка, поради това, че размерът на пенсията за осигурителен стаж и възраст на майката е по-висок от този на пенсията на бащата.

31 Запитващата юрисдикция, която уточнява, че майката е привлечена като страна по делото, но не се явява на процеса, все пак е на мнение, че признаването на тази добавка само на пенсионера, получаващ пенсията с по-нисък размер, би могло да лиши от всякакво полезно действие констатацията за наличие на дискриминация, в случай че по-високата пенсия за осигурителен стаж и възраст е получаваната от бащата. Освен това запитващата юрисдикция счита, че член 60 от изменения LGSS изрично предвижда, че ако и двамата родители отговарят на законовите условия за получаването ѝ, въпросната добавка се изплаща само на единия от тях, така че в тази си част член 60 не трябва да се прилага, когато процесната пенсионна добавка се отпуска на баща, който не отговаря на условията, предвидени в национална норма, въвеждаща основана на пола дискриминация.

32 При тези обстоятелства Juzgado de lo Social nº 3 de Pamplona (Социален съд № 3 Памплона) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли Директива [79/7] да се тълкува в смисъл, че на предвидения в членове 1 и 4 от [тази директива] принцип на равно третиране, забраняващ каквато и да е основана на пола дискриминация, противоречи национална правна уредба като член 60 от [изменения LGSS], озаглавен „Добавка към зависещите от вноски пенсии, отпускана с цел намаляване на неравенството между половете“, съгласно който правото на добавка към зависещи от вноски пенсии за осигурителен стаж и възраст и пенсии за инвалидност се признава на жените, имали рождени или осиновени деца и получаващи такава пенсия, без никакво друго условие и независимо от размера на пенсията им, а на мъжете в еднакво положение не се признава при същите условия, доколкото за да придобият те право на добавката към пенсията си за осигурителен стаж и възраст или пенсията си за инвалидност се изискват определени периоди на прекъсване на осигуряването или плащане на по-ниски вноски след раждането на децата или осиновяването, и по-конкретно при деца, родени или осиновени до 31 декември 1994 г., да имат прекъсване на осигуряването за повече от 120 дни в периода, обхващащ деветте месеца преди раждането и трите години след това, или, при осиновяване, в периода от датата на съдебното решение за допускането му до 3 години след тази дата, ако сборът от сумите на отпуснатите пенсии не надвишава размера на пенсиите, на които има право жената, а при деца, родени или осиновени след 1 януари 1995 г., сумата на осигурителните основи за 24-те месеца след месеца на раждането или на

съдебното решение за осиновяване да е по-ниска с над 15 % от сумата за предходните 24 месеца, ако сборът от сумите на отпуснатите пенсии е по-нисък от размера на пенсиите, на които има право жената?

2) Налага ли Директива [79/7] като последица от дискриминацията, произтичаща от изключването на пенсионер от мъжки пол, да му бъде отпусната добавката към пенсията за осигурителен стаж и възраст, въпреки че съгласно член 60 от [изменения LGSS] добавката се отпуска само на единия от родителите, а същевременно не следва отпускането на добавката на пенсионирания мъж да води като резултат от решението на Съда и несъответствието на националната правна уредба с Директива [79/7] до прекратяване на добавката, отпусната на жената, получаваща пенсия за осигурителен стаж и възраст, тъй като тя отговаря на законоустановените условия да е майка на едно или повече деца?“.

Дело C-626/23

33 По силата на разпореждане на INSS, връчено му на 6 април 2022 г., XXX, баща на три деца, получава пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 11 януари 2022 г.

34 Смятайки, че размерът на тази пенсия е изчислен неправилно и че трябва да включва и процесната пенсионна добавка, XXX подава срещу това разпореждане административна жалба пред INSS.

35 Тъй като тази жалба остава без отговор, на 16 септември 2022 г. XXX подава жалба пред Juzgado de lo Social № 4 de Madrid (Социален съд № 4 Мадрид, Испания), която с решение от 15 февруари 2023 г. е изцяло отхвърлена.

36 XXX обжалва това решение пред Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Висш съд Мадрид, Испания), запитващата юрисдикция по дело C-626/23, като твърди, че що се отнася до отпускането на процесната пенсионна добавка, разликата в третирането на мъжете и жените, произтичаща от член 60 от стария LGSS, продължава да е налице в член 60 от изменения LGSS, доколкото изискването за „прекъсване на професионалната кариера“ важи само за мъжете, и то в нарушение на Директива 79/7.

37 Запитващата юрисдикция съответно счита за необходимо да се определи дали член 60 от изменения LGSS е съвместим с тази директива, както и с членове 20, 21, 23 и член 34, параграф 1 от Хартата.

38 В това отношение тази юрисдикция отбелязва, че член 60 от стария LGSS е изменен, за да се вземат предвид изводите от решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки) (C-450/18, EU:C:2019:1075). Отпускането на пенсионната добавка, която била предвидена в член 60 от изменения LGSS и вече не била определяна като „добавка за майчинство към зависещите от вноски пенсии от системата за социално осигуряване“, а като „добавка към зависещите от вноски пенсии, отпускана с цел намаляване на неравенството между половете“, било обусловено от наличието на едно или повече деца, а размерът на тази добавка бил различен в зависимост от броя на децата.

39 Освен това в изменения LGSS било предвидено, че изплащането на въпросната добавка се прекратява, когато процентът, представляващ разликата между средния размер на пенсиите за осигурителен стаж и възраст, придобити през дадена година съответно от мъжете и жените, престане да бъде над 5 %.

40 За разлика обаче от жените, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст и са имали едно или повече деца, поради което автоматично им се признава право на пенсионната добавка по член 60 от изменения LGSS, мъжете можели да претендират тази добавка само ако отговарят на определени допълнителни условия, свързани било с получаването на наследствена пенсия при смърт на другия родител и отпускането на едното от децата на наследствена пенсия от починал родител, било със засягането на трудовия и съответно на осигурителния им стаж.

41 Според запитващата юрисдикция, за да се обосноват такива мерки, които въвеждат основана на пола разлика в третирането, не е достатъчно да се обяви, че те имат за цел да възстановят материалното равенство между жените и мъжете, а трябва освен това да се установи, че накърняването на изричното право на равно третиране е пропорционално на преследваната цел.

42 В случая, от мотивите към Кралски декрет-закон 3/2021 било видно, че въведената с член 60 от изменения LGSS разлика в третирането се обосновава с целта да се намали съществуващото неравенство между половете в областта на социалното осигуряване, което било отражение на положението, в което се намират жените на трудовия пазар поради традиционната си водеща роля в отглеждането на децата. Този член 60 съответно въвеждал позитивна мярка в полза на жените, до която мъжете все пак имали достъп, стига да се намират в сходно положение.

43 Запитващата юрисдикция същевременно има съмнения дали тази обосновка е достатъчна. Всъщност не само че фактически възпрепятствали достъпа на повечето мъже до процесната пенсионна добавка, условията за отпускането ѝ не били и пречка въпросната добавка да се получава и от жени, чиято професионална кариера не е била засегната от отглеждането на деца. Освен това, като се има предвид, че размерът на процесната пенсионна добавка представлява процент от размера на пенсията за осигурителен стаж и възраст, тази добавка ползвала в по-голяма степен лицата с високи пенсии за осигурителен стаж и възраст, докато според запитващата юрисдикция най-малка е вероятността именно тяхната професионална кариера да пострада поради отглеждането на деца, тъй като разполагат с финансовите средства да наемат за целта трети лица.

44 Накрая, запитващата юрисдикция подчертава, че измененият LGSS вече предвижда, че когато и двамата родители имат право на въпросната пенсионна добавка, тя допълва само по-ниската пенсия за осигурителен стаж и възраст. В това отношение, макар в случая предмет на спора да е само правото на бащата да получава посочената добавка, все пак се поставял въпросът дали, за да се постигне преследваната с изменения LGSS цел за намаляване на неравенството между половете по отношение на пенсиите за осигурителен стаж и възраст и за да се гарантира съвместимостта на член 60 от този закон с член 23 от Хартата или евентуално с член 7, параграф 1, буква б) от Директива 79/7, не би било достатъчно пенсионната добавка да се отпуска само на родителя, който получава по-ниската пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от пола му.

45 При тези обстоятелства Tribunal Superior de Justicia de Madrid (Висш съд Мадрид) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Трябва ли Директива [79/7] и член 20, член 21, член 23 и член 34, параграф 1 от [Хартата] да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба като спорната в главното производство, която предвижда право на пенсионна добавка за получаващите пенсии за осигурителен стаж и възраст, имали рождени или осиновени деца, като тази добавка се отпуска автоматично на жените, докато за мъжете се изисква или да получават наследствена пенсия при смърт на другия родител и някое от децата да получава наследствена пенсия от починал родител, или да са прекъснали професионалната си кариера или същата да е била засегната (по предвидения в закона и описан по-горе начин) поради раждане или осиновяване на дете?“.

46 С акт от 13 декември 2023 г. председателят на Съда съединява дела C-623/23 и C-626/23 за целите на писмената и устната фаза на производството и на съдебното решение.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос по дело C-623/23 и по единствения въпрос по дело C-626/23

47 Като начало следва да се отбележи, че по дело C-626/23 запитващата юрисдикция иска с въпроса си тълкуване не само на Директива 79/7, но и на членове 20, 21, 23 и член 34, параграф 1 от Хартата.

48 Що се отнася до членове 20 и 21 от Хартата, те прогласяват съответно принципа на равенство на всички пред закона и забраната на всяка форма на дискриминация, основана по-специално на пола. Освен това член 34, параграф 1 от Хартата се отнася в частност до признаването и зачитането от Европейския съюз на правото на достъп до обезщетенията за социална сигурност.

49 Във връзка с това следва да се припомни, че Директива 79/7 конкретизира принципа на равно третиране на мъжете и жените в областта на социалното осигуряване, поради което държавите членки трябва да действат съобразно тази директива, когато приемат мерки, попадащи в приложното ѝ поле. Следователно на поставения от запитващата юрисдикция по дело C-626/23 въпрос трябва да се отговори от гледна точка на посочената директива, а не на тези разпоредби на Хартата (вж. в този смисъл решения от 24 септември 2020 г., YS (Професионални пенсии на ръководен персонал), C-223/19, EU:C:2020:753, т. 83 и 84, и от 2 септември 2021 г., INPS (Помощ за раждане и помощ за майчинство за притежателите на единно разрешение), C-350/20, EU:C:2021:659, т. 46 и 47).

50 При това положение следва да се приеме, че с първия въпрос по дело C-623/23 и с единствения въпрос по дело C-626/23, които следва да се разгледат заедно, запитващите юрисдикции по същество искат да се установи дали Директива 79/7, и по-специално член 4 и член 7, параграф 1, буква б) от нея, във връзка с член 23 от Хартата, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, съгласно която с цел да се намали дължащото се на отглеждането на деца неравенство между половете по отношение на социалноосигурителните обезщетения, се предвижда отпускането на пенсионна добавка на жени, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст и са имали едно или повече

деца, докато отпускането на тази добавка на намиращите се в същото положение мъже е обвързано с допълнителни условия, свързани с това професионалната им кариера да е била прекъсната или засегната поради това, че са им се родили или са осиновили деца.

51 Съгласно член 3, параграф 1, буква а) от Директива 79/7 тя се прилага за законно установените схеми, които осигуряват закрила по-специално срещу старост. Освен това в съответствие с член 4, параграф 1, трето тире от посочената директива принципът на равно третиране означава, че не се допуска каквато и да било дискриминация, основана на пола, пряко или косвено, в частност чрез позоваване на брачното или семейното положение, особено що се отнася до изчисляването на обезщетенията.

52 Както отбелязват запитващите юрисдикции, Съдът вече е постановил по същество в точки 39, 41, 66 и 67 от своето решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки) (C-450/18, EU:C:2019:1075), че Директива 79/7 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска — тъй като представлява основана на пола пряка дискриминация по смисъла на член 4, параграф 1, трето тире от тази директива — национална правна уредба, която предвижда право на пенсионна добавка за жени, които са имали две или повече рождени или осиновени деца и получават зависеща от вноски пенсия, в частност за трайна загуба на работоспособност, по национална социалноосигурителна схема, докато намиращите се в същото положение мъже нямат право на такава пенсионна добавка.

53 В случая, от дадените от запитващите юрисдикции разяснения е видно, че националната правна уредба, довела до постановяването на това решение, а именно съдържащата се в член 60, параграф 1 от стария LGSS, е изменена именно в смисъл, че занапред право на такава пенсионна добавка имат не само жените, но и мъжете, стига да отговарят на допълнителни условия, а именно професионалната им кариера да е била прекъсната или засегната поради това, че са им се родили или са осиновили деца, и по-специално, що се отнася до споровете в главните производства, да са прекъснали осигуряването си за повече от 120 дни в периода, обхващащ деветте месеца преди раждането на децата и трите години след това.

54 Както уточняват INSS и испанското правителство, измененият LGSS се основава, видно от мотивите си, на презумпцията, че поначало отглеждането на децата се поема от жените, в ущърб на професионалната им кариера, като тази презумпция почива на емпиричната постановка, че отглеждането на децата от майка им засяга преимуществено нейната професионална кариера. Подобна презумпция може да бъде оборена само ако се установи, че са изпълнени предвидените в член 60, параграф 1 от изменения LGSS условия за мъжете, като изпълнението на тези условия позволява съответно да се приеме, че в действителност на отглеждането на децата се е посветил мъжът.

55 В това отношение, на първо място, трябва да се отбележи, от една страна, по примера на запитващите юрисдикции и на Европейската комисия, че внесените в стария LGSS изменения не са сложили край на по-неблагоприятното третиране на мъжете в сравнение с жените.

56 Всъщност само мъжете трябва, за да имат право на процесната пенсионна добавка, да отговарят на допълнителните условия, споменати в точка 53 от настоящото решение. В този смисъл качеството на родител не е достатъчно, за да имат получаващите пенсия за осигурителен стаж и възраст мъже право на такава добавка, но е достатъчно за жените, които се намират в същото положение.

57 От друга страна, следва да се провери дали разликата в третирането на мъжете и жените, установена със спорната в главното производство национална правна уредба, се отнася до категории лица, които се намират в сходно положение, в съответствие със съображенията, припомнени в точки 42—45 от решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки) (C-450/18, EU:C:2019:1075)

58 По-конкретно, сходството между положенията трябва да се преценява не общо и абстрактно, а специфично и конкретно по отношение на всички характеризиращи ги елементи, с оглед по-специално на предмета и целта на националната правна уредба, която установява съответното различие, както евентуално и на принципите и целите в областта, към която се отнася тази национална правна уредба (решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки), C-450/18, EU:C:2019:1075, т. 45 и цитираната съдебна практика).

59 В случая от преписката, с която разполага Съдът, както и от самия текст на закона е видно, че той има за цел да намали съществуващото неравенство между половете в областта на социалното осигуряване, като компенсира финансовата вреда за професионалната кариера на майките поради водещата им роля при отглеждането на децата — вреда, която се изразява по-специално в плащането на по-малко вноски към системата за социално осигуряване и следователно в отпускането на по-ниски по размер социалноосигурителни обезщетения.

60 Съдът обаче вече е постановил, че с оглед на тази цел не може да се изключи възможността работещите жени и мъже, поели отглеждането на децата си, да се намират в сходно положение, доколкото и едните, и другите могат поради участието си в отглеждането на децата си да търпят същите неблагоприятни последици за професионалната си кариера — преценка, която не се поставя под въпрос от изтъкнатото от INSS и испанското правителство обстоятелство, че на практика по-голямата част от задачите, свързани с отглеждането на децата, се поемат от жените (вж. в този смисъл решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки), C-450/18, EU:C:2019:1075, т. 50—52).

61 Национална правна уредба като член 60, параграф 1 от изменения LGSS съответно въвежда по-неблагоприятно третиране на мъжете в сравнение с жените, при все че тези лица могат да се намират в сходно положение.

62 Следователно такава правна уредба представлява основана на пола пряка дискриминация по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 79/7.

63 Следва да се припомни, на второ място, че съгласно практиката на Съда дерогиране на забраната по член 4, параграф 1 от Директива 79/7 за каквато и да е пряка дискриминация, основана на пола, е възможно единствено в изчерпателно изброените от разпоредбите на

тази директива случаи (вж. в този смисъл решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки), C-450/18, EU:C:2019:1075, т. 54 и цитираната съдебна практика).

64 В това отношение, що се отнася, от една страна, до член 4, параграф 2 от Директива 79/7, съгласно който принципът на равно третиране не накърнява разпоредбите относно закрилата на жените поради майчинство, следва да се отбележи, както прави и запитващата юрисдикция по дело C-623/23, че член 60, параграф 1 от изменения LGSS не установява каквато и да било връзка между отпускането на процесната пенсионна добавка и ползването на отпуск по майчинство или неблагоприятните последици за професионалната кариера на жените поради прекъсването на трудовата им дейност през периода след раждането (вж. в този смисъл решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки), C-450/18, EU:C:2019:1075, т. 57).

65 Освен това, както отбелязва Комисията, самият факт, че процесната пенсионна добавка вече може, при спазване на допълнителните условия, посочени в точка 53 от настоящото решение, да се отпуска и на мъжете, потвърждава тази констатация.

66 Ето защо пенсионна добавка като процесната не попада в приложното поле на предвидената в член 4, параграф 2 от Директива 79/7 дерогация на забраната за дискриминация.

67 От друга страна, член 7, параграф 1, буква б) от тази директива предвижда, че тя не засяга правото на държавите членки да изключват от приложното ѝ поле привилегиите, свързани с правото на пенсия за старост, предоставяни на лица, които са отгледали деца, и придобиването на право на обезщетение след прекъсване на работа поради отглеждането на деца.

68 В това отношение обаче е достатъчно да се отбележи, че член 60, параграф 1, буква b), точки 1.ª и 2.ª от изменения LGSS налага на мъжете условия, при които по-специално отпускането на процесната пенсионна добавка е възможно само за работниците от мъжки пол, чиято професионална кариера е била прекъсната или засегната поради това, че са им се родили или са осиновили деца, докато, що се отнася до жените, от дадените от запитващите юрисдикции уточнения е видно, че тази разпоредба продължава да не обвързва отпускането на въпросната добавка с отглеждането на деца или с наличието на периоди на прекъсване на професионалната им кариера поради отглеждането на деца (вж. в този смисъл решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майки), C-450/18, EU:C:2019:1075, т. 62).

69 Следователно член 7, параграф 1, буква б) от Директива 79/7 не е приложим към такава пенсионна добавка.

70 На трето място, следва да се провери дали дискриминацията, посочена в точка 62 от настоящото решение, която произтича от член 60, параграф 1 от изменения LGSS, може да бъде обоснована съгласно член 23 от Хартата.

71 Този член 23, втора алинея гласи, че принципът на равенството не пречи на запазването в действие или приемането на мерки, предвиждащи специфични предимства в полза на по-слабо представения пол. В това отношение следва да се уточни, че тази разпоредба

възпроизвежда „в по-кратка форма“ текста на член 157, параграф 4 ДФЕС, но „не [го] изменя“, видно от Разясненията относно Хартата на основните права (ОВ C 303, 2007 г., стр. 17).

72 Въпросният член 157, параграф 4 предвижда, че за да се осигури на практика пълна равнопоставеност между мъжете и жените в професионалния живот, принципът на равно третиране не е пречка всяка държава членка да запази или да приеме мерки, предвиждащи специфични придобивки за улесняване на упражняването на професионална дейност от недостатъчно представения пол или за предотвратяване или компенсиране на неизгоди в професионалната кариера.

73 В този контекст INSS изтъква, че член 60, параграф 1 от изменения LGSS попада в приложното поле на посочената разпоредба, тъй като трябва да се счита за позитивна мярка, която се вписва в преследването на признатата за значима на равнище Съюз цел за премахване на неравенството между половете по отношение на пенсиите за осигурителен стаж и възраст, произтичащо от факта, че традиционно жените имат водеща роля в отглеждането на децата. INSS добавя, че процесната пенсионна добавка е част от съвкупност от приети от Кралство Испания мерки, които се отнасят по-специално до механизми, предназначени да благоприятстват съвместната отговорност на родителите при съвместяването на семейния и професионалния живот и съответно да постигнат целите, посочени в член 157, параграф 4 ДФЕС. Така член 60, параграф 1 от изменения LGSS позволявал да се допълнят тези други мерки чрез компенсиране на неблагоприятните последици, които жените търпят в професионалната си кариера поради отглеждането на децата си и които в края на тази кариера се отразяват върху пенсиите им за осигурителен стаж и възраст.

74 В това отношение следва да се припомни, че Съдът по същество е постановил в точка 65 от решение от 12 декември 2019 г., Instituto Nacional de la Seguridad Social (Добавка към пенсията на майките) (C-450/18, EU:C:2019:1075), че член 157, параграф 4 ДФЕС не е приложим по отношение на национална правна уредба като член 60, параграф 1 от стария LGSS, която просто предвижда пенсионна добавка за жените към отпусканата им пенсия, без да решава свързани с професионалната им кариера проблеми, тъй като такава пенсионна добавка не се явява годна да компенсира евентуалните неблагоприятни последици за жените чрез подпомагане на кариерата им и съответно да осигури на практика пълна равнопоставеност между мъжете и жените в професионалния живот.

75 Изложените в предходната точка съображения важат и за член 60, параграф 1 от изменения LGSS. В това отношение обстоятелството — ако бъде установено — че тази разпоредба допълва други механизми, които от своя страна са предназначени за постигането на посочените в член 157, параграф 4 ДФЕС цели, само по себе си не може да засегне този извод.

76 Ето защо следва да се констатира, че национална правна уредба като спорната в главното производство не може да бъде обоснована съгласно член 23 от Хартата.

77 С оглед на изложените по-горе съображения на първия въпрос по дело C-623/23 и на единствения въпрос по дело C-626/23 трябва да се отговори, че Директива 79/7, и по-специално член 4 и член 7, параграф 1, буква б) от нея, във връзка с член 23 от Хартата, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, съгласно която с цел да се намали дължащото се на отглеждането на деца неравенство между половете по

отношение на социалноосигурителните обезщетения, се предвижда отпускането на пенсионна добавка на жени, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст и са имали едно или повече деца, докато отпускането на тази добавка на намиращите се в същото положение мъже е обвързано с допълнителни условия, свързани с това професионалната им кариера да е била прекъсната или засегната поради това, че са им се родили или са осиновили деца.

По втория въпрос по дело C-623/23

По допустимостта

78 INSS и испанското правителство твърдят, че вторият въпрос по дело C-623/23, който се отнася до значението, което отпускането на процесната пенсионна добавка на бащата би могло да има за запазването на вече отпуснатата на майката добавка, е недопустим, доколкото евентуалното прекратяване на тази добавка за майката на децата не е предмет на спора в главното производство.

79 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, в рамките на сътрудничеството между Съда и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото —както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 24 февруари 2022 г., TGSS (Безработица на домашните помощници), C-389/20, EU:C:2022:120, т. 23 и цитираната съдебна практика).

80 От това следва, че въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, по презумпция са релевантни. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 24 февруари 2022 г., TGSS (Безработица на домашните помощници), C-389/20, EU:C:2022:120, т. 24 и цитираната съдебна практика).

81 В случая е вярно, че въпросът за прекратяването на отпуснатата на майката пенсионна добавка сам по себе си не изглежда да е предмет на спора в главното производство. Съгласно член 60, параграф 2 от изменения LGSS обаче, „[к]огато добавката се отпусне на втория родител, изплащането на добавката, отпусната на първия родител, се прекратява“, като този родител се изслушва, „преди да се постанови разпореждането, с което добавката се отпуска на втория родител“. От друга страна, от направените от запитващата юрисдикция уточнения е видно, че майката е привлечена като страна в главното производство.

82 При тези обстоятелства не може да се изключи, че за да разреши спора в главното производство при спазване на приложимите процесуални правила, запитващата юрисдикция трябва да вземе предвид вероятността от такова прекратяване. Следователно не е очевидно, че съвместимостта на такова прекратяване с правото на Съюза няма никаква връзка с предмета на спора в главното производство.

83 Освен това испанското правителство счита, че Директива 79/7 няма никаква връзка с предмета на втория въпрос по дело C-623/23, тъй като запитващата юрисдикция не е уточнила коя от разпоредбите на тази директива би била нарушена, ако в резултат на констатацията, че спорната в главното производство национална правна уредба е дискриминационна, се прекрати отпуснатата на майката пенсионна добавка.

84 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че съмненията на запитващата юрисдикция се дължат на факта, че според нея подобно прекратяване би могло да лиши от всякакво полезно действие направената с оглед на Директива 79/7 констатация, че тази национална правна уредба е дискриминационна. Това съответно дава възможност да се разбере връзката, която тази юрисдикция установява между прекратяването на отпуснатата на майката пенсионна добавка и изискванията, произтичащи от тази директива.

85 Поради това вторият въпрос по дело C-623/23 е допустим.

По същество

86 С втория си въпрос по дело C-623/23 запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали Директива 79/7 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска, в случай че е отхвърлено заявление за пенсионна добавка, подадено от баща по силата на национална правна уредба, за която е прието, че представлява основана на пола пряка дискриминация по смисъла на тази директива, и на бащата съответно тази добавка се отпуска при условията, приложими за майките, това да води до прекратяване на вече отпуснатата на майката пенсионна добавка, доколкото съгласно тази правна уредба въпросната добавка може да се отпусне само на този от родителите, който получава по-ниската пенсия за осигурителен стаж и възраст, и този родител е бащата.

87 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, когато се установи дискриминация, противоречаща на правото на Съюза, до приемането на мерки за възстановяване на равното третиране спазването на принципа за равенство може да се осигури само като на категорията лица в по-неблагоприятно положение се предоставят същите предимства, с които се ползват лицата от привилегированата категория. В такъв случай националният съд е длъжен да не прилага дискриминационната национална разпоредба, без да е необходимо да иска или да изчаква нейната предварителна отмяна от законодателя, и да приложи по отношение на групата лица в по-неблагоприятно положение същия режим като този, от който се ползват лицата от другата категория (решение от 14 септември 2023 г., TGSS (Отказ на добавката за майчинство), C-113/22, EU:C:2023:665, т. 41 и цитираната съдебна практика).

88 В случая, ако, що се отнася до процесната пенсионна добавка, прилагането по отношение на бащата на същия режим като приложимия към майката води до отпускането на тази добавка на бащата и същевременно до прекратяване на вече отпуснатата на майката добавка, доколкото, от една страна, националната правна уредба предвижда, че въпросната добавка се отпуска само на единия родител, а именно на този, който получава пенсията с

по-нисък размер, и от друга страна, майката получава по-високата пенсия, не може да се приеме, че това прекратяване лишава от полезно действие констатацията, че националната правна уредба, по силата на която бащите са били лишени от тази добавка, е дискриминационна.

89 Всъщност въпросното прекратяване е само последица от прилагането спрямо бащата на същите условия като приложимите за майките, що се отнася до отпускането на процесната пенсионна добавка.

90 Същото би важало и за посочената от запитващата юрисдикция хипотеза, при която бащата получава по-високата пенсия и поради това тази добавка се отпуска само на майката.

91 Задача на тази юрисдикция е да тълкува националното си право и да прецени дали това право позволява, или не да се запази вече отпуснатата на майката пенсионна добавка, когато бащата може да я претендира при същите условия като приложимите за майките; в това отношение следва да се уточни, че посочената юрисдикция, изглежда, счита, че изискването добавката да се отпуска само на родителя, който получава по-ниската пенсия, не важи, „когато [въпросната] добавка се отпуска на бащата, който не отговаря на условията, предвидени в национална норма, въвеждаща основана на пола дискриминация“.

92 Ако запитващата юрисдикция установи, че националното ѝ право позволява такова запазване, нищо в правото на Съюза не налага категорията лица, които вече получават пенсионна добавка като процесната, да бъдат лишени от нея, както правилно отбелязва Комисията (вж. в този смисъл решение от 22 юни 2011 г., Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, т. 53).

93 С оглед на изложеното по-горе, на втория въпрос по дело C-623/23 следва да се отговори, че Директива 79/7 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска, в случай че е отхвърлено заявление за пенсионна добавка, подадено от баща по силата на национална правна уредба, за която е прието, че представлява основана на пола пряка дискриминация по смисъла на тази директива, и на бащата съответно тази добавка се отпуска при условията, приложими за майките, това да води до прекратяване на вече отпуснатата на майката пенсионна добавка, доколкото съгласно тази правна уредба въпросната добавка може да се отпусне само на този от родителите, който получава по-ниската пенсия за осигурителен стаж и възраст, и този родител е бащата.

По съдебните разноски

94 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (десети състав) реши:

1) Директива 79/7/ЕИО на Съвета от 19 декември 1978 година относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване, и по-специално член 4 и член 7, параграф 1, буква б) от нея, във връзка с член 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

трябва да се тълкува в смисъл, че

не допуска национална правна уредба, съгласно която с цел да се намали дължащото се на отглеждането на деца неравенство между половете по отношение на социалноосигурителните обезщетения, се предвижда отпускането на пенсионна добавка на жени, които получават пенсия за осигурителен стаж и възраст и са имали едно или повече деца, докато отпускането на тази добавка на намиращите се в същото положение мъже е обвързано с допълнителни условия, свързани с това професионалната им кариера да е била прекъсната или засегната поради това, че са им се родили или са осиновили деца.

2) **Директива 79/7**

трябва да се тълкува в смисъл, че

допуска, в случай че е отхвърлено заявление за пенсионна добавка, подадено от баща по силата на национална правна уредба, за която е прието, че представлява основана на пола пряка дискриминация по смисъла на тази директива, и на бащата съответно тази добавка се отпуска при условията, приложими за майките, това да води до прекратяване на вече отпуснатата на майката пенсионна добавка, доколкото съгласно тази правна уредба въпросната добавка може да се отпусне само на този от родителите, който получава по-ниската пенсия за осигурителен стаж и възраст, и този родител е бащата.

Подписи